

Plovoucí zázrak, nebo hromada šrotu? Jaká je letadlová loď USS Gerald R. Ford

[idnes.cz/technet/vojenstvi/letadlova-lod-uss-gerald-ford-cvn-78-armada-namornictvo-us-army.A231019_131607_vojenstvi_erp](https://www.idnes.cz/technet/vojenstvi/letadlova-lod-uss-gerald-ford-cvn-78-armada-namornictvo-us-army.A231019_131607_vojenstvi_erp)

20. října 2023

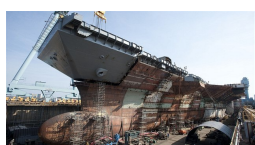
Část 1/6

[Největší letadlová loď USA připlula k Izraeli](#) | (1:59) | video: [NATO](#)

Letadlové lodě třídy Nimitz jsou zcela oprávněně považované za nejsilnější hladinové jednotky. Jejich letecké křídlo, čítající kolem 90 letadel je početnější než letecké síly většiny zemi světa. Díky podpoře letounů pro doplňování paliva za letu, dokážou zasahovat cíle vzdálené přes tisíc kilometrů. Nicméně kým první jednotky USS Nimitz (CVN- 68) byl založen v červnu 1968. Do služby byla zařazena bezmála před půl stoletím a tomu odpovídá stav použitých technologií.

Zaděláno na potíže

Lodě sice prošly modernizacemi, týkajícími se především elektroniky a počítačového vybavení, ale z hlediska „lodního hardwaru“ se toho příliš nezměnilo. Od lodi USS Theodore Roosevelt (CVN-71) byla zlepšena balistická ochrana muničních skladů a paluby, od USS Harry S. Truman (CVN-75) byla zavedena vnitřní síť z optických kabelů. Jinak dohromady nic. Jaderné reaktory Westinghouse A4W spadají technologicky do 60. let, katapulty řady C13, pocházejí ještě z konvenčních letadlových lodí třídy Kitty Hawk (CV-63), stavěné v 50. letech.

45 fotografií

Životnost lodí byla původně navržena na 25–30 let. Proto již v 90. letech začalo velení US Navy uvažovat o jejich náhradě novým plavidlem, označeným CVX. Důvodem bylo mimo jiné i to, že v důsledku úprav vzrostl výtlač o 10 tisíc tun, čímž byla vyčerpána konstrukční rezerva. Mezitím se US Navy potýkalo s rozpočtovými škrty. Náklady na vývoj CVX, odhadované v té době na optimistických 7 miliard dolarů, přinutily US Navy pokračovat ve stavbě zdokonalených lodí třídy Nimitz.

USS Ronald Reagan (CVN-76) zavedla předřovou hrušku, snižující plavební odpor hlouběji zanořeného trupu a tišší šrouby se šavlovitými listy. Dále dostala o 6 m delší ostrov a větší vyosení paluby, umožňující přistání letounů a současný provoz dvojice předřových katapultů. Další loď USS George Bush (CVN-77) měla být přechodovou jednotkou k CVX, přeznačenou na CVN(X), protože mezitím byl zavržen konvenční pohon, o němž se původně také uvažovalo, kvůli snížení nákladů.

Zkouška ohněm. USA testovaly loď obří explozí | (0:58) | video: Reuters

Na CVN(X) bylo potřeba šetřit. Tvar trupu byl převzatý z předchozí třídy prakticky bez úprav. Cílem bylo snížit celkovou hmotnost, zmenšit signatury lodí, snížit počet členů posádky, zvýšit výkon energetických zdrojů a celé plavidlo „elektrifikovat“. Z taktického hlediska bylo hlavním cílem zvýšení počtu misí za den SGR (Sortie Generation Rate). Tomu měly dopomoci elektromagnetické katapulty EMALS (Electro Magnetic Aircraft Launching System), pokročilý zachytný systém AAG (Advanced Arresting Gear) a elektromagnetické muniční výtahy AWE (Advanced Weapon Elevator). Plavidlo mělo dostat nový multifunkční radar s duální frekvencí DBR (Dual Band Radar) z torpédoborců DD-21 (DDG-1000 Zumwalt), nové reaktory a celý energetický systém.

Podle plánů z roku 1999 měly být všechny novinky vyzkoušené na třech plavidlech, počínaje CVN-77, přes CVN(X)-1, po CVN(X)-2, která měla nést i AAG a AWE s jejichž vývojem byly největší problémy. V prosinci 2002 však došlo k zásadní změně. Vylepšení CVN-77 byla seškrtnána na úpravy hangáru, nové deflektory výtokových plynů JBD (Jett Blast Deflector), poloautomatické plnicí stanice a mírnou redukci radiolokační odrazné plochy. Téměř všechny „futuristické“ novinky se měly testovat na CVN(X)-1. CVN(X) měla být praktický „sériovou“ lodí. Tím bylo spolehlivě zaděláno na potíže.

- 1
- 2

- 3
- 4
- 5
- 6

Autor: Ing. Radek Panchartek